

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. An materia prima sit imperfectior omni forma substantiali?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

stantias, seu creatas, seu creabiles, imperfectissimam, rueretur Durand. in 2. q. 1. Argentin. in 1. dist. 44. q. 1. art. 2. Richard. quodlib. 2. q. 5. Agid. quodlib. 3. q. 5. Ioann. de Neapoli. q. 1. Abulen. in cap. 2. 2. Matthæi q. 2. 2. in idipsum inclinat Scotus in 2. dist. 12. q. 2. ad argum. Eandem sententiam sequitur Suarez disp. 13. Metaphys. sect. 1. num. 6. Collegium Conimbriensis lib. 3. Phys. cap. 8. q. 3. art. 2. & alij pro qua

Obiicit in hunc modum. Possibilis est substantia omnium infima, & imperfectissima: eiusmodi igitur est materia à Deo producta, quam propè nihil Augustin. ob eius imperfectionem nuncupavit. Antecedens probatur, primo quia ad perfectionem diuinæ omnipotentia minime spectare videtur, quod substantias imperfectiores, & imperfectiores in infinitum, producere possit: haud secus ac perfectionem artificis creati minime commendat, quod magis & magis imperfectè operari possit, sed potius quod perfectius & perfectius operando sit: ergo ad substantiā imperfectissimam, ab omnipotentia Dei producibilem, est deuenire. Secundò, quia in quantitate permanenti, & successiua, deuenire est ad minimum, videlicet ad instans, & punctum: similiter ergo, in quantitate entitatis, seu perfectionis substantialis, deuenire erit ad substantiale minimum, siue ad substantiam perfectione infimam. Tertiò, quia species sunt sicut numeri, ut fert communis paramia, & ut Dionysius de diuinis nomin. perspicue edocet, inquit, species rerum creatarum à Deo procedere, sicut numeri ab unitate deriuantur: at in numeris est assignare numerum minimum, nempe dualitatem: ergo in speciebus substantiarum erit assignare substantiam perfectione minimam: quo spectat illud Philonis Iudæi, in lib. allegiarum: *Binarius est imago materia, quæ diuiditur secaturque, tanquam mortalis*: ubi videtur, materiam inter substantias imperfectissimam, binario, numerorum imperfectissimo, comparare.

Secundò probari solet eadem sententia, à quibusdam Recentioribus, hoc pacto. Si esset possibilis aliqua materia, aut substantia, imperfectior materia de facto existenti, ea actu existeret: sed ea actu non existit, ut vtrunque supponimus: ergo nec potest existere. Sequela probatur, quia omnis substantia suapte natura postulat, ut omnes aliæ substantiarum species, se imperfectiores, existant; ob appetitum quandam excellentiæ, & dominationis, rebus omnibus insitum, quo aliæ alijs præesse ambiunt; quæ relatio præcellentiæ intelligi non potest, quin quæ exceduntur existant: si ergo esset possibilis substantia aliqua, materia prima de facto existenti, imperfectior, ea ex natura rei de facto existeret.

Oppositum tamen longè probabilius est, quia repugnat substantia creata omnium perfectissima, ut ostenditur in loco: igitur & omnium imperfectissima: ac proinde huiusmodi non erit materia prima, quæ de facto existit. Consequentia perspicua est, nam sicut infinitam perfectionem creatoris haud parum manifestat, quod possibiles sint substantiæ perfectiores in infinitum, quin vlla ad eius perfectionem aded accedere possit, ut alia magis accedere nequeat; ita similiter infinitam, omnique ex parte illimitatam, creationis perfectionem, & excellentiam, mirum in modum ostendat infinitus processus substantiarum possibilem, quarum nulla ita imperfecta sit, aut ita ab infinita perfectione Dei recedat, quin alia ab ea magis recedere, & imperfectior esse possit: nisi enim substantia Dei infinita esset, sanè substantias creatas imperfectiores, & imperfectiores in infinitum, & absque termino, sub se non posset habere.

Declaratur: Deum posse producere substantias magis, & magis imperfectas in infinitum, quin ad imperfectissimam descendere possit, non est eum magis imperfectè in infinitum operari posse: hoc enim secundum denotat imperfectionem, non tam in re operata, quam in modo operandi; modus autem operandi imperfectus repugnat Deo, quippe qui res imperfectissimas perfectissimè operatur; & in iis non minus, quam in perfectissimis summa prudentia, & arte regitur: illud autem prius imperfectionem in sola re operata indigitat; in quo nulla repugnancia apparet.

Deinde, in quantitate continua, versus minimum est procedere in infinitum, ita ut nulla quantitas eius exiguitatis assignari possit, quin alia minor possibilis sit, ut lib. sequenti ostendemus: similiter ergo in quantitate perfectionis substantialis, ad substantiam imperfectissimam, & minimam, deuenire non est. Quod autem in quantitate continua permanenti, & successiua, ad minimum aliquod, nempe punctum, & instans gradus sit, nihil obest: siquidem punctum, & instans, quantitas non sunt: quare ad quantitatem minimam, eorum merito, non deuenitur: unde neque, ad quantitatem perfectionis substantialis minimam, licebit vnquam deuenire.

Quod verò in quantitate discreta ad numerum minimum, videlicet, dualitatem, deueniatur, non magis obest: siquidem numerus binarius numerorum omnium non imperfectissimus est, sed potius perfectissimus: tum quia reliquis simplicior est: simplicitas autem ad perfectionem attinet: tum quia præ reliquis numeris magis sui communicatiuus est, cum nullus numerus sit, in quo non contineatur: esse autem sui communicatiuum, ac diffusiuum, bonitatem, & perfectionem arguit: quare in numeris non est dare numerum imperfectissimum: dualis enim perfectissimus est, & quo magis reliqui à dualitate abscedunt, eo magis imperfecti sunt: cum ergo nullus numerus à dualitate abscedat, distetve infinite, & summè, aut ita ut alius ab ea remotior non sit, sanè nullus numerus imperfectissimus erit: quid ergo mirum, si similiter impossibilis sit substantia imperfectissima? Atque ex his patet ad primam obiectionem, & eius probationes.

Ad alteram obiectionem respondeo, materiam de facto productam, non necessariò debere postulare existentiam aliarum substantiarum imperfectiorum, esto aliæ imperfectiores sint possibiles: nec id verisimiliter colligi, ex appetitu illo excellentiæ: siquidem rebus creatis suapte natura finitis, & imperfectis, non minus consentaneus est appetitus subiectionis, quam dominationis, & excellentiæ: at non habent appetitum naturalem subiectionis, ratione cuius irrefragabiliter postulent substantias omnes se perfectiores existere; ut iis subesse possint, alias Deus ex natura rei perfectiora facere non posset, quam quæ fecit? Ergo &c.

C A P V T II.

An materia prima sit imperfectior omni forma substantiali.

Assero primò. Materia prima ex genere suo est necessariò & semper imperfectior forma substantiali. Hanc assertionem claram & euidentem censet P. Suarez disp. 13. Metaph. sect. 11. num. 11. ibi: *Materia ut sic distinguitur intra latitudinem substantiæ,*

stantie, tum à substantia completa, siue composita, siue simplici: atque hoc modo clarum est, genus materiae ut sic minus perfectum esse quam genus formae, & à fortiori, quam substantiam compositam, vel completam. Ratione suaderetur, quia intra genus formae est aliqua adeo perfecta, ut quaecumque materia possibili longè perfectior sit: genus ergo formae perfectius est, quam genus materiae, cum perfectio continentium perfectione contentorum metienda sit, atque adeo forma ex genere suo perfectior est quam materia. & hæc illa imperfectior. Antecedens conspicuum est: quæ enim materia excogitari potest, quæ animo rationali perfectione non debeat? Sanè formæ ipsæ materiales, esto sensibiles & vitales, vsque eo perfectionis euehi nequeunt, ut animi rationalis perfectionem assequantur: multo ergo minus materia vlla eam poterit assequi.

11 Aliter etiam suaderetur eadem assertio: tum quia accidens ex genere suo substantia imperfectius est, quamuis aliquid accidens substantia aliqua fortasse perfectius sit: Ergo à pari, &c. Tum etiam, quia materia in composito substantiali, potius quam forma, subiecti vicem obtinet: at, supposita propria existentia materiae, distincta ab existentia formae, id explicari nequit, nisi per hoc quod materia sit imperfectior, quam forma: materia ergo, saltem ex genere suo, imperfectior est, quam forma: ea namque inæqualitas perfectionis, fufius & laxius nequit explicari.

12 Assero secundò. Valde probabile est, materiam primam, de facto existentem, imperfectiorem esse formam substantialem, non tantum ex genere suo, sed, quod plus est, quaecumque forma substantiali, in particulari sumpta. Ita P. Suarez, vbi supra. Et probatur primò, quia hac ratione pressius & melius exponitur, cur materia potius quam forma munus subiecti gerat. Secundò, quia forma quaecumque est principium operationum compositi sui, materia verò earum dumtaxat principium receptivum: forma ergo, quaecumque sit, perfectior erit, quam materia, & hæc imperfectior, quam illa. Antecedens quoad priorem eius partem, & est per se perspicuum, & perspicue traditur à B. Thoma 1. p. q. 105. a. 5. corp. vbi de Deo sermonem habens, de quæ concursu, quo causis secundis, ut sic, cooperatur, ita inquit: *Vnde non solum est causa actionum, in quantum dat formam, quæ est principium operationis, &c.* Posterior etiam antecedentis pars non minus manifesta est: si enim materia quæ de facto existit, esset radix effectiua operationum compositi, ad instar formae, non esset sanè, cur operationes determinatas non peteret, sicut illas forma postulat: atqui operationes determinatas non exposcit, sed his vel illis specie diuersis, experientia teste, contenta est: ergo, &c.

13 Vtcrius suaderetur eadem assertio, quia si materia prima, actu à Deo producta, non esset imperfectior quacumque forma substantiali, certè posset etiam fingi materia aliqua possibilis, vsque adeo perfecta, ut non solum formam aliquam substantialem, verum etiam substantiam completam, æquare, aut superare posset, quod ridiculum est. Ad hæc, iuxta plures aduersarios, imperfectissimum viuens quouis non viuentem quamlibet perfectio perfectius est; nec sol v. g. muscæ perfectionem assequitur: at quid verisimilius, quam formam substantialem qualemcumque ita debere comparari cum materia de se informi, sicut, id quod viuunt, cum eo quod est vitæ expertus? Ergo &c. Tandem, si materia de facto existens, aut vlla alia possibilis, eo perfectionis euehi posset, ut formam aliquam substantialem æquaret, non esset, cur aliqua

materia vsque ad perfectionem animi rationalis gradum facere non posset; quod tamen commentitium, & chimericum esse, quis ambigat?

14 Altero tertio. Probabile etiam est, materiam aliquam, non solum possibilem, verum etiam existentem, haud esse imperfectiorem, sed potius magis perfectam pluribus formis substantialibus. Nonnihil in hanc assertionem inclinat P. Suarez vbi supra. Et suaderetur primò, quia materia prima cum forma cineris v. g. tam informis penè videtur, ac sine illa: nec decorem ea vllum, vllamve speciem materiae superaddit. Secundò, quia materia creatur, & est immortalis; cum tamen forma cineris generationi, & corruptioni, obnoxia sit. Tertio, quia bonum est diffusivum sui, teste Dionysio de diuin. nomin. at materia prima magis diffusiva sui est, quam forma cineris; cum altera quodcumque compositum substantiale specie diuersum, altera verò vnum dumtaxat constituere possit: hoc ergo etiam ex capite materia cineris melior & præstantior, quam eius forma, esse videtur. Quarto, quia melius & præstantius apparet, inchoare ens naturale perfectissimum, quale est homo, cælum, &c. quam complere ens naturale, quo vix aliud imperfectius reperias: illud autem prius materiae cineris conuenit, hominis enim ac cæli compositionem inchoare, & eius quasi basis esse potest: hoc verò posterius, formae cineris competit.

15 Quod autem forma cineris aliquarum operationum principium effectiuum sit, secus verò materia; aliunde compensatur, per hoc quod materia possit esse principium susceptivum infinitarum penè operationum specie diuersarum, quarum alia vitales, alia non vitales, alia transeuntes, alia immanentes, omnes tamen perfectissimæ sunt; cum tamen operationes, quas forma cineris efficere potest, pauca & imperfectissimæ sint suapte natura. Quod verò forma semper materiam præsupponat, atque adeo ea perfectior esse videatur, eo quod eius quasi complementum sit, & natura non nisi ab imperfectis ad perfectiora ascendat; hoc inquam non obest, quia etiam accidens præsupponit substantiam, quam tamen perfectione non superat.

16 Tandem, quod forma ex genere suo materia perfectior sit, non obstat etiam: quia visus v. g. ex genere suo perfectior est, voluntate humana, propterea quod visus sub facultate cognoscitiua, & voluntas sub appetitiua contineatur; genúsque facultatis cognoscitiuæ fortassis perfectius sit, genere facultatis appetitiuæ: & tamen visus absolute perfectior non est humana voluntate, sed potius longè imperfectior: similiter ergo in præfenti, &c. Verum esto hi, & alij complures perfectionis gradus, pro cuiusque arbitrio, materiae assignentur, probabile tamen semper manet, quod superius asseruimus secundo loco, eam nunquam ad perfectionem formae euehi posse, nedum eam superare: sicut quamuis fingatur bellua aliqua, quæ suapte natura creetur, & immortalis sit, quæque nunquam, & nunquam non sit, aliosque perfectionis gradus ab homine alienos sibi vendicet, ea tamen perfectionem hominis assequi, aut præterire non poterit.